

Vedtatt av Unge Høyres Landsstyre 09.04.11

Færre frafalt, flere fullført!

Frafallet i den norske skolen er for høyt. Det er variasjoner mellom de ulike fylkene, men grovt sett kan man si at hver tredje elev ikke fullfører sin videregående opplæring. Unge Høyre mener frafallet skyldes flere ulike årsaker, men at det hovedsakelig skyldes en for dårlig skole, ikke for dårlige elever. Dagens skole er rett og slett ikke god nok til å motarbeide frafallet.

En kombinasjon av for få gode lærere, for dårlig undervisning, lite medbestemmelsesrett for elevene, og mangel på lærlingplasser er roten til utfordringen med frafallet. I denne resolusjonen tar vi for oss noen få av mange tiltak Unge Høyre ønsker å gjennomføre for å redusere frafallet i skolen.

For å senke terskelen, og gjøre det lettere å fullføre videregående opplæring til normert tid ønsker Unge Høyre:

- Innføre tiltak som språkopplæring for ikke-norsktalende barn starter som tidlig som mulig.
- At alle fylker skal tilby sommerskole eller lignende tilbud for å sikre at alle kan fullføre sin utdanning på normert tid.
- At alle elever som trenger det, skal få tilbud om leksehjelp.

Flere gode lærere

Vi har mange gode lærere i den norske skolen. Men vi trenger flere av dem. Forskjellen på en god og dårlig lærer kan bety alt for om den enkelte elev får et positivt inntrykk av sin skolehverdag. I dag er det ingen garanti for at den enkelte lærer holdet et godt nok nivå, annet enn hva den enkelte rektor har inntrykk av. Det skal i tillegg svært mye til for at en lærer blir sagt opp, til tross for gjentatte klager fra elever og foresatte. Unge Høyre mener det er på høy tid å etablere et organ som får i oppdrag å kvalitetssikre samtlige lærere i skolen. Unge Høyre vil derfor se til England, og innføre et samarbeidsorgan etter deres modell der offentlige myndigheter og lærerorganisasjonene sammen gjennomfører kontroll av lærere. (General Teaching Council).

For å kunne forbedre lærerne, er det nødvendig med tilbakemelding på lærerne og undervisningen. Unge Høyre mener at det først og fremst er elevene som vet om en lærer god eller ikke, da er det også elevene som må vurdere lærerne sine.

På yrkesfaglig utdanning, og kanskje spesielt de linjene som opplever en stadig utvikling, er det viktig at lærerne holdes oppdatert om utviklingen på sitt felt. For å sikre oppdaterte lærere på yrkesfaglig utdanning mener Unge Høyre at lærere jevnlig har praksis ute i bedrift.

Like viktig som det er å gjøre lærerne bedre er det å rekruttere nye, gode lærere. En løsning på dette er at nyutdannede studenter gjennom "Teach First" ordningen får jobbe som lærere i et år, uten pedagogisk utdanning. Studentene har høy faglig kompetanse og kan gi store løft til elever i ungdomsskolen og videregående. Vi mener at ordningen kan rekruttere flere flinke lærere og øke kompetansenivået i skolen.

For å sikre flere gode lærere ønsker Unge Høyre å:

- Innføre et samarbeidsorgan bestående av utdanningsdirektoratet og lærerorganisasjonene som har i oppgave å kontrollere kvaliteten på lærerne.
- Innføre lærervurdering på samtlige skoler. Resultatet av vurderingen må få konsekvenser.
- Opprette egne utdanningsløp for fellesfaglærere på yrkesfaglige linjer.
- Etterstrebe heltidsstillinger som dedikerer lærere til enkeltfag.
- Stille krav til at det opprettes kontakt mellom lærer og elever på yrkesfaglige linjer, og bedrifter og institusjonene som er relevant for deres fagretning.
- Innføre "Teach First" ordningen for å rekruttere flere gode lærere til skolen.
- At alle rektorer skal kartlegge behovene for kompetanseutvikling blant lærere på egen skole, og tilby målrettet etterutdanning for å møte disse behovene.
- Stille karakterkrav til nyansatte lærere i skolen.

Lovfestet rett til nivåvalg

Tilpasset undervisning er en lovfestet rett i Norge. Likevel får de aller færreste elever, både på videregående eller i grunnskolen, undervisning tilpasset sitt eget nivå. Den viktigste grunnen til dette er ikke mangelen på ressurser, men et system som er lagt opp rundt et misforstått likhetsideal; enhetsskolen. Her heter det at alle elever skal lære det samme. Unge Høyre tror ikke at alle elever er like, og er derfor aktive motstandere av denne tankegangen.

Nivåvalg er antitesen til enhetsskolen. Denne ordningen er forsøkt flere steder i landet, og har gitt veldig positive resultater. Fellestrekkene er at elever på alle ferdighetsnivå forbedrer seg, men størst er fremgangen for elevene som sliter mest, og står i fare for å stryke i faget eller droppe ut av skolen.

Med denne ordningen skal elevene fortsatt være i én klasse, men man skal kunne velge mellom tre nivå i fag som språk- og realfag. Nivåvalget skal skje i samråd med undervisningsansvarlig, og med foresatte dersom eleven er under 18 år. Elevene skal kunne bytte nivå kontinuerlig.

Det er likevel ikke alle skoler som har mulighet til en slik ordning, på grunn av skolens størrelse. Disse må selvfølgelig unntas fra ordningen. Denne utfordringen understreker likevel viktigheten av fritt skolevalg, slik at alle elever får muligheten til å velge seg til en skole med reell tilpasset undervisning.

Unge Høyre vil derfor:

- Innføre en lovfestet rett til nivåvalg

Flere lærlingplasser

Utdanningsdirektoratet slår fast at kun 4 av 10 av dem som påbegynner yrkesfaglig opplæring fullfører innen normert tid. Elevene som ikke klarer å skaffe seg lærlingplass går en utfordrende fremtid i møte. Spørreundersøkelser har avdekket at mangel på gode lærlingplasser er blant de viktigste årsakene til at frafallet i den videregående opplæringen er så stor som den er. Unge Høyre vil kjempe for flere lærlingplasser, men vi ønsker også å gi et tilbud til dem som ikke får lærlingplass. Unge Høyre ønsker derfor å innføre fagbrevspåbygging i videregående opplæring. Dette skal være et toårig tilbud i regi av skolen. Fagbrevspåbygging skal inneholde en vesentlig andel praksis og utplassering hos bedrifter.

Etter to år kan man gå opp til fagprøve, på lik linje med de elevene som har gjennomført ordinær læretid hos en bedrift.

For mange bedrifter er det økonomisk vanskelig å opprette nye lærlingplasser. For å sikre at alle får fullført utdanningen sin, må lærlingene bli billigere. Unge Høyre vil derfor avskaffe arbeidsgiveravgiften på lærlinger.

Fylkeskommunen har ansvar for at alle elever har mulighet til å fullføre utdanningen sin, også de som går yrkesfag. Det betyr at det må jobbes bedre for at flere bedrifter skal ta opp lærlinger. Antall lærlingplasser må vurderes i forhold til antall elever på hver yrkesfaglige linje i fylket.

Staten driver virksomhet innenfor alle fagområder. Når situasjonen er slik at mange ikke får lærlingplass er det helt nødvendig at staten går foran som et godt eksempel, og ansetter lærlinger for å sikre at flere får lært yrket sitt.

Unge Høyre vil:

- Innføre fagbrevspåbygging for elever på yrkesfag som ikke får lærlingplass.
- Fjerne arbeidsgiveravgiften på lærlinger, og øke lærlingtilskuddet.
- Det offentlige må gå foran som et godt eksempel og ansette flere lærlinger.
- Kreve et systematisk arbeid fra fylkeskommunene for å øke antallet lærlingplasser.
- Trekke næringsliv og bransjeorganisasjoner inn tidlig i yrkesfagopplæringen slik at opplæringen blir mer tilpasset bransjens behov.

Bedre rådgivningstjeneste

Når du begynner på videregående er det mange valg som må tas og mange linjer å velge mellom. God rådgivning er avgjørende for elevers motivasjon, trivsel og ønske om å fullføre et utdanningsløp. Rådgivningstjenesten må derfor styrkes ved å stille formelle krav til formell kompetanse ved ansettelse av rådgivere, og tjenesten må være kjent og tilgjengelig for alle.

Unge Høyre vil:

- Styrke rådgivningstjenesten